

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 1

1-) Bu bölümde kâinattaki göreceli durumların genel olarak neyi gösterdiği anlatılmaktadır? (19 kelime)

Varlıklarda görülen bağlı ve

2-) Başlangıçta verilen örneklerin görevi nedir? (9 kelime)

Bir şeyin

3-) Varlıkların yaratılmış olması, hangi sığata sahip birini gösterir? (7 kelime)

Yaratılmış

4-) “Mahlûkiyet”in görünmesi, niçin sıradan bir gözlemden fazlasıdır? (12 kelime)

Çünkü bu gözlem,

5-) Buna karşılık hangi niteliklere sahip bir Zâta ihtiyaç olduğu ifade edilir? (16 kelime)

Zorunlu varlığı olan, fiil

6-) “Bilbedahe” ve “bizzarure” vurguları delilin hangi yönünü öne çıkarır? (12 kelime)

Sonucun açık, zorunlu

7-) Yaratılmışlık ve rızıklandırılmışlık gibi vasıflar hangi ilahî işlere delil sayılır? (11 kelime)

Bunlar yaratma

8-) Her varlığın birçok isim için delil olması, tevhid anlayışını nasıl destekler? (13 kelime)

Farklı özelliklerin aynı

9-) Bu şehadet kabul edilmezse neyin inkâr edilmesi gerekir? (9 kelime)

Varlıklarda açıkça

10-) Bu pasajı çalışan bir üniversite öğrencisi için pratik kazanım ne olabilir? (15 kelime)

Kâinata bakarken her

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 2

1-) Metnin başında verilen örnekler ortak olarak hangi düşünceyi desteklemektedir? (11 kelime)

Her bağlı

2-) “Biri olmadan diğeri olmayan nisbî sıfatlar” örneği neden verilmiştir? (14 kelime)

Kâinata görülen bazı

3-) “Yaratılmış olmak” neden tek başına önemli bir delildir? (13 kelime)

Çünkü yaratılmış olan

4-) Yaratılmışlık vasfı neden ilahîlikten uzak bir özelliktir? (10 kelime)

Çünkü yaratılmış

5-) Bu sınırlı niteliklerin karşısına konulan ilahî nitelikler nelerdir? (10 kelime)

Zorunlu olmak,

6-) Delilin sonucunda hangi dört temel ilahî vasfı öne çıkmaktadır? (10 kelime)

Zorunlu varlık,

7-) Bu iki sıfattan hangi iki ilahî şe’ne ulaşılır? (7 kelime)

Sanatkârane

8-) Her bir mevcudun “yüzlerce” isim için şahit olması neyi anlatır? (11 kelime)

Tek bir

9-) Metin, inkârcı tavrı hangi aklî çıkmaza sürükler? (10 kelime)

Varlıkların apaçık

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 3

1-) Bu parçada kâinatın hem parçalarında hem de bütünü içinde hangi işaretlerin bulunduğu söylenir? (11 kelime)

Mümkünlük, etkilendişlik,

2-) Metinde verilen günlük benzetmeler neden önemlidir? (12 kelime)

Soyut bir aklî

3-) Metne göre edilgenlik neyi dışarıda bırakır? (9 kelime)

Kendi kendine

4-) “İnfial”den “fiil”e geçiş, gözlenen dünyada hangi gerçeği vurgular? (12 kelime)

Ortaya çıkan etkilerin

5-) Bileşik yapının birleştiriciye delil olması ne anlama gelir? (14 kelime)

Parçalardan oluşan şeylerin,

6-) Metne göre mümkün ve mürekkep olan şeyler neden son merci olamaz? (11 kelime)

Çünkü bunlar

7-) “Her şeyi yaratan” ifadesi, delilin kapsamı hakkında ne gösterir? (11 kelime)

Delilin belli

8-) Rızıklandırılma olgusu, özellikle hangi yönüyle ilahî delil sayılır? (14 kelime)

Varlıkların ihtiyaçlarının karşılanması,

9-) Her varlığın yüzlerce isim için şahitlik etmesi neyi gösterir? (11 kelime)

Tek bir

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 4

1-) Bu pasajda kullanılan temel ispat yolu nedir? (10 kelime)

Varlıklarda görülen

2-) Eşyada görülen etkilenme ve edilgenlik, hangi manayı gerekli kılar? (11 kelime)

Bir iş

3-) “İnfial” kavramı burada hangi anlamda kullanılmaktadır? (14 kelime)

Bir şeyin kendi

4-) Metinde hangi özelliklere sahip olanın bu delillerin sahibi olamayacağı belirtilir? (15 kelime)

Mümkün, edilgen, çok

5-) Bu delillerin toplamı nasıl bir ilah tasavvuruna götürür? (17 kelime)

Zorunlu varlığı olan, irade

6-) İkinci paragrafta ilk paragraftaki deliller hangi kısa özetle yeniden ifade edilir? (11 kelime)

Mümkünlükten zorunlu

7-) “Sâni’iyet” ifadesi burada neyi vurgular? (11 kelime)

Eşyadaki düzen,

8-) Her bir varlığın üzerinde taşıdığı çok sayıdaki özellik neye şehadet eder? (13 kelime)

Her bir varlık,

9-) Bu parçadan çıkarılacak kısa bir ders nedir? (13 kelime)

Kâinata dikkatle bakan

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 5

1-) Parçada ilk olarak anlatılan “karşılıklı gerektirme” düşüncesi hangi alanla sınırlı değildir? (12 kelime)

Sadece tekil örneklerle

2-) “Etkilenen olmak” ile “etki eden olmak” arasındaki ilişki metinde nasıl kurulmuştur? (13 kelime)
Etkilenen bir şeyin

3-) Etkilenmiş olmak, varlıkların hangi açıdan bağımlı olduğunu düşündürür? (11 kelime)
Kendilerinde görülen

4-) Hangi niteliklerin bir arada bulunması, yaratılmış varlıkların sınırlı olduğunu ortaya koyar? (15 kelime)
Mümkün olmak, etkilenmek,

5-) Metinde geçen karşıtlıklar üzerinden, yaratılmış âlem ile Yaratıcı arasında nasıl bir fark kurulur? (11 kelime)
Âlem mümkün

6-) İkinci kısımda mevcudat üzerindeki hangi iki örnek sıfat özellikle zikredilir? (5 kelime)
Yaratılmışlık

7-) Bu vasıflar üzerinden Allah’ın hangi isim veya sıfatları sezilir? (12 kelime)
Yaratan, rızık veren,

8-) Burada “esma-i hüсна”ya şehadet etmek ne demektir? (10 kelime)
Varlıkların üzerindeki

9-) Parçanın üslubu daha çok davetkâr mı, tartışmacı mı, yoksa öğretici midir? (9 kelime)
Öğretici ve

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 6

1-) Bu pasajın temel iddiası tek cümlede nasıl özetlenebilir? (14 kelime)

Kâinatta görülen bütün

2-) Böyle bir mümkünlük neden zorunlu bir varlığı gerektirir? (16 kelime)

Çünkü kendi başına mecburî

3-) “İmkân”dan “vücub”a geçiş, felsefî olarak hangi soruya cevap verir? (13 kelime)

“Neden varlık var?”

4-) Çokluğun birlik lehine delil olması ilk bakışta niçin dikkat çekicidir? (15 kelime)

Çünkü görünürde çok

5-) “Kesret” ve “terkib”in “vahdet”e götürmesi, düzen konusunda ne söyler? (10 kelime)

Düzenin rastgele

6-) Buna göre ilahî Zât için hangi karşıt nitelikler zaruri görülür? (11 kelime)

Muhtaç olmayan,

7-) İkinci paragrafta niçin mevcudat üzerindeki sıfatlara dikkat çekilir? (12 kelime)

Çünkü görünür vasıflar,

8-) Metin neden bir yaratıcıyı yalnız kudret sahibi değil, aynı zamanda merhametli olarak da tasvir eder? (12 kelime)

Çünkü yaratma ve

9-) Şehadeti reddetmenin bütün sıfatları inkâra götürmesi, hangi mantık ilkesine dayanır? (15 kelime)

Sonucu kabul etmeyenin,

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde kâinattaki göreceli durumların genel olarak neyi gösterdiği anlatılmaktadır?
Varlıklarda görülen bağlı ve göreceli özelliklerin, kendi başına olmayan şeylerden öte, zorunlu ve mutlak bir varlığa işaret ettiği anlatılmaktadır.
- 2-) Başlangıçta verilen örneklerin görevi nedir?
Bir şeyin başka bir şeyi gerektirmesi ilkesini zihinlerde netleştirmektir.
- 3-) Varlıkların yaratılmış olması, hangi sığata sahip birini gösterir?
Yaratılmış olmak, yaratan bir Hâlık'ın varlığını gösterir.
- 4-) "Mahlûkiyet"ın görünmesi, niçin sıradan bir gözlemden fazlasıdır?
Çünkü bu gözlem, yaratılmış olanın arkasında bilinçli bir yaratma fiili bulunduğunu düşündürür.
- 5-) Buna karşılık hangi niteliklere sahip bir Zâta ihtiyaç olduğu ifade edilir?
Zorunlu varlığı olan, fiil sahibi, bir olan ve yaratıcı olan bir Zâta ihtiyaç olduğu ifade edilir.
- 6-) "Bilbedahe" ve "bizzarure" vurguları delilin hangi yönünü öne çıkarır?
Sonucun açık, zorunlu ve inkârı güç bir aklî gerçek olduğunu öne çıkarır.
- 7-) Yaratılmışlık ve rızıklandırılmışlık gibi vasıflar hangi ilahî işlere delil sayılır?
Bunlar yaratma ve rızık verme gibi ilahî tasarrufların varlığına delil sayılır.
- 8-) Her varlığın birçok isim için delil olması, tevhid anlayışını nasıl destekler?
Farklı özelliklerin aynı ilahî kaynağa dayanması, tek Rabbin çok isimle tecelli ettiğini gösterir.
- 9-) Bu şehadet kabul edilmezse neyin inkâr edilmesi gerekir?
Varlıklarda açıkça görülen bu niteliklerin tümünü inkâr etmek gerekir.
- 10-) Bu pasajı çalışan bir üniversite öğrencisi için pratik kazanım ne olabilir?
Kâinata bakarken her varlıkta ilahî isimlere götüren aklî ve imanî işaretleri fark etme şuuru kazanabilir.

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 2 - CEVAPLAR

1-) Metnin başında verilen örnekler ortak olarak hangi düşünceyi desteklemektedir?

Her bağlı durumun, kendisini tamamlayan başka bir hakikati gerektirdiği düşüncesini desteklemektedir.

2-) “Biri olmadan diğeri olmayan nisbî sıfatlar” örneği neden verilmiştir?

Kâinatta görülen bazı özelliklerin de kendilerinden öte bir hakikate bağlı olduğunu anlatmak için verilmiştir.

3-) “Yaratılmış olmak” neden tek başına önemli bir delildir?

Çünkü yaratılmış olan şey, kendi kendine değil, onu meydana getiren bir yaratıcıyla açıklanabilir.

4-) Yaratılmışlık vasfı neden ilahîlikten uzak bir özelliktir?

Çünkü yaratılmış olan, başlangıcı bulunan ve başkasına muhtaç bir varlıktır.

5-) Bu sınırlı niteliklerin karşısına konulan ilahî nitelikler nelerdir?

Zorunlu olmak, fiil sahibi olmak, bir olmak ve yaratıcı olmak.

6-) Delilin sonucunda hangi dört temel ilahî vasfı öne çıkmaktadır?

Zorunlu varlık, fiil sahibi olmak, birlik ve yaratıcılık öne çıkmaktadır.

7-) Bu iki sıfattan hangi iki ilahî şe’ne ulaşılır?

Sanatkârane yaratma ve rızık verme fiillerine ulaşılır.

8-) Her bir mevcudun “yüzlerce” isim için şahit olması neyi anlatır?

Tek bir varlığın bile birçok yönden Allah’ı tanıtan işaretler taşıdığını anlatır.

9-) Metin, inkârcı tavrı hangi aklî çıkmaza sürükler?

Varlıkların apaçık niteliklerini yok sayma gibi tutarsız bir noktaya sürükler.

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 3 - CEVAPLAR

1-) Bu parçada kâinatın hem parçalarında hem de bütünü içinde hangi işaretlerin bulunduğu söylenir?

Mümkünlük, etkilenmişlik, yaratılmışlık, çokluk ve birleşik yapı gibi işaretlerin bulunduğu söylenir.

2-) Metinde verilen günlük benzetmeler neden önemlidir?

Soyut bir aklî delili daha anlaşılır hâle getirip sebep-sonuç ilişkisini zihne yaklaştırır.

3-) Metne göre edilgenlik neyi dışarıda bırakır?

Kendi kendine tam bağımsız bir iş görmeyi dışarıda bırakır.

4-) “İnfial”den “fiil”e geçiş, gözlenen dünyada hangi gerçeği vurgular?

Ortaya çıkan etkilerin sahipsiz olmadığını, bir iş ve icraatla meydana geldiğini vurgular.

5-) Bileşik yapının birleştiriciye delil olması ne anlama gelir?

Parçalardan oluşan şeylerin, bu parçaları yerli yerine koyan bir irade ile var olduğunu anlatır.

6-) Metne göre mümkün ve mürekkep olan şeyler neden son merci olamaz?

Çünkü bunlar kendi varlığını açıklayacak yeterlilikte değildir; kendileri de açıklanmaya muhtaçtır.

7-) “Her şeyi yaratan” ifadesi, delilin kapsamı hakkında ne gösterir?

Delilin belli birkaç varlıkla sınırlı olmadığını, bütün kâinatı içine aldığını gösterir.

8-) Rızıklandırılma olgusu, özellikle hangi yönüyle ilahî delil sayılır?

Varlıkların ihtiyaçlarının karşılanması, onları gözeten ve besleyen bir Rabbin bulunduğunu gösterdiği yönüyle delil sayılır.

9-) Her varlığın yüzlerce isim için şahitlik etmesi neyi gösterir?

Tek bir varlıkta bile ilahî isimlerin çok yönlü tecellilerinin okunabileceğini gösterir.

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 4 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda kullanılan temel ispat yolu nedir?

Varlıklarda görülen özelliklerden hareketle onları aşan bir Yaratıcıya ulaşma yoludur.

2-) Eşyada görülen etkilene ve edilgenlik, hangi manayı gerekli kılar?

Bir iş yapan, tesir eden gerçek bir failin varlığını gerekli kılar.

3-) “İnfial” kavramı burada hangi anlamda kullanılmaktadır?

Bir şeyin kendi başına değil, üzerinde icra edilen bir tesirle ortaya çıkması anlamında kullanılmaktadır.

4-) Metinde hangi özelliklere sahip olanın bu delillerin sahibi olamayacağı belirtilir?

Mümkün, edilgen, çok parçalı, birleşik ve yaratılmış olan şeylerin bu hakikatlerin asıl kaynağı olamayacağı belirtilir.

5-) Bu delillerin toplamı nasıl bir ilah tasavvuruna götürür?

Zorunlu varlığı olan, irade ile iş gören, her şeyi yaratan ve tek olan bir ilah tasavvuruna götürür.

6-) İkinci paragrafta ilk paragraftaki deliller hangi kısa özetle yeniden ifade edilir?

Mümkünlükten zorunlu varlık, etkilenemeden fiil, çokluktan da birlik sonucuna varıldığı özetlenir.

7-) “Sâni’iyet” ifadesi burada neyi vurgular?

Eşyadaki düzen, sanat ve maksatlı yapının sanatkâr bir Yaratıcıyı gösterdiğini vurgular.

8-) Her bir varlığın üzerinde taşıdığı çok sayıdaki özellik neye şahadet eder?

Her bir varlık, taşıdığı birçok özellik ile Allah’ın güzel isimlerinin çokluğuna şahadet eder.

9-) Bu parçadan çıkarılacak kısa bir ders nedir?

Kâinata dikkatle bakan kimse, her varlıkta Allah’ın varlığına ve isimlerine açılan deliller bulur.

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada ilk olarak anlatılan “karşılıklı gerektirme” düşüncesi hangi alanla sınırlı değildir?
Sadece tekil örneklerle sınırlı değildir; bütün kâinatın parçalarına ve genel yapısına uygulanır.
- 2-) “Etkilenen olmak” ile “etki eden olmak” arasındaki ilişki metinde nasıl kurulmuştur?
Etkilenen bir şeyin bulunması, onu etkileyen bir fiilin ve failin bulunmasını zorunlu kılar.
- 3-) Etkilenmiş olmak, varlıkların hangi açıdan bağımlı olduğunu düşündürür?
Kendilerinde görülen değişim ve oluşların dıştan bir fiile bağlı olduğunu düşündürür.
- 4-) Hangi niteliklerin bir arada bulunması, yaratılmış varlıkların sınırlı olduğunu ortaya koyar?
Mümkün olmak, etkilenmek, çokluk taşımak, birleşik olmak ve yaratılmış olmak onların sınırlı olduğunu ortaya koyar.
- 5-) Metinde geçen karşıtlıklar üzerinden, yaratılmış âlem ile Yaratıcı arasında nasıl bir fark kurulur?
Âlem mümkün ve muhtaç; Yaratıcı ise zorunlu, etkin, bir ve yaratandır.
- 6-) İkinci kısımda mevcudat üzerindeki hangi iki örnek sıfat özellikle zikredilir?
Yaratılmışlık ve rızıklandırılmışlık özellikle zikredilir.
- 7-) Bu vasıflar üzerinden Allah’ın hangi isim veya sıfatları sezilir?
Yaratan, rızık veren, sanat sahibi ve merhametli olan isim ve sıfatları sezilir.
- 8-) Burada “esma-i hüсна”ya şehadet etmek ne demektir?
Varlıkların üzerindeki özelliklerin Allah’ın güzel isimlerini tanıtmaya vesile olması demektir.
- 9-) Parçanın üslubu daha çok davetkâr mı, tartışmacı mı, yoksa öğretici midir?
Öğretici ve aklî delillerle yönlendirici bir üslup ağır basmaktadır.

lisans 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajın temel iddiası tek cümlede nasıl özetlenebilir?

Kâinatta görülen bütün bağlı, sınırlı ve yapılmış özellikler, tek ve zorunlu bir Yaratıcıyı gösterir.

2-) Böyle bir mümkünlük neden zorunlu bir varlığı gerektirir?

Çünkü kendi başına mecburî olmayan bir şeyin var olması, onu var eden zorunlu bir dayanağı gerektirir.

3-) “İmkân”dan “vücub”a geçiş, felsefî olarak hangi soruya cevap verir?

“Neden varlık var?” sorusuna, mümkün varlıkların zorunlu bir kaynağa dayanması gerektiği cevabını verir.

4-) Çokluğun birlik lehine delil olması ilk bakışta niçin dikkat çekicidir?

Çünkü görünürde çok sayıda şey varken, metin bunların ardında tek bir düzenleyici kudret bulunduğunu vurgular.

5-) “Kesret” ve “terkib”in “vahdet”e götürmesi, düzen konusunda ne söyler?

Düzenin rastgele değil, tek merkezli bir idare ile kurulduğunu söyler.

6-) Buna göre ilahî Zât için hangi karşıt nitelikler zaruri görülür?

Muhtaç olmayan, etkileyen, bir olan ve yaratıcı olan nitelikler zaruri görülür.

7-) İkinci paragrafta niçin mevcudat üzerindeki sıfatlara dikkat çekilir?

Çünkü görünür vasıflar, görünmeyen ilahî fiil ve isimlere ulaşmak için açık delillerdir.

8-) Metin neden bir yaratıcıyı yalnız kudret sahibi değil, aynı zamanda merhametli olarak da tasvir eder?

Çünkü yaratma ve rızık verme fiillerinde şefkat ve lütuf manası da görülmektedir.

9-) Şehadetî reddetmenin bütün sıfatları inkâra götürmesi, hangi mantık ilkesine dayanır?

Sonucu kabul etmeyenin, o sonucu doğuran açık işaretleri de geçersiz saymak zorunda kalması ilkesine dayanır.